

Dentale erosjoner – forekomst og risikoindikatorer

Tannhelsen har gjennomgått store forandringer de senere år. I de industrialiserte land er det dokumentert en nedgang i forekomst av de mest vanlige orale sykdommer, som karies og periodontitt. Dette har resultert i at andre tilstander, som dentale erosjoner, har blitt satt på dagsorden. Det er ønskelig med en tidlig identifikasjon av risikoindivider, slik at forebyggende tiltak kan iverksettes mot utvikling av erosjoner.

Kartlegging av forekomst, omfang og årsaker til dentale erosjoner er tema i avhandlingen til Aida Gacic Mulic. Avhandlingen bygger på kliniske undersøkelser, spørreskjemaer og salivamålinger. Mulic har studert forekomst av syreskader blant en gruppe 18-åringer i samarbeid med Den offentlige tannhelsetjenesten i Oslo, samt hos unge, fysisk aktive individer. Videre har Mulic undersøkt profesjonelle vindommere ansatt i Vinmonopolet AS og kartlagt deres tannhelse relatert til erosjoner.

Resultater fra studiene viser at forekomsten av erosjoner var høy i alle grupper. Doktoranden viste at 38% av 18-åringene og 64% av de fysisk aktive ungdommene som ble undersøkt hadde syreskader på tennene. Videre ble det påvist erosjoner hos 50% av vindommere, sammenlignet med 20% i en kontrollgruppe.

Erosjoner var vanligst blant menn. Første molarer i underkjeven og sentraler i overkjeven var oftest rammet. Dok-

FOTO: JAN UNNEBERG

Personalia

Aida Gacic Mulic disputerte 9. november 2012 ved Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo, med avhandlingen «On dental erosive wear among different groups in Norway. Scoring systems, prevalence and risk indicators».

Mulic er cand. odont. fra Universitetet i Oslo i 2006, og begynte doktorgradsarbeidet i 2008 ved Avdeling for kariologi og gerodontologi. Prosjektet er utført ved Institutt for klinisk odontologi, Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo, under veiledning av professor

Anne B. Skaare og professor Anne Bjørg Tveit.

Bedømmelseskomiteen besto av 1. amanuensis Ann-Kathrin Johansson (UiB), forskningskoordinator Thorbjørg Jensdottir (Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest) og 1. amanuensis Erik Saxegaard (UiO).

toranden viste at kjønn, sysselsetting, samt høyt inntak av sure drikker, som brus og juice, var forbundet med høy forekomst av syreskader. Videre hadde ungdommene som rapporterte oppkast og symptomer på sure oppstøt, risiko for å utvikle slike skader. Resultatene avdekket kjønnsforskjeller relatert til risikoindikatorer. For menn viste analysene at å velge yrkesrettet linje eller å konsumere brus ukentlig eller hyppigere, var assosiert med erosjoner. For kvinner ble andre risikoindikatorer påvist: oppkast og daglige til ukentlige symptomer på sure oppstøt, eller juice-

inntak flere ganger daglig var assosiert med syreskader. Den høye forekomsten av erosjoner blant de fysisk aktive ungdommene, kan muligens forklares med en redusert spyttutskillelse under trening.

Avhandlingen har vist at dentale erosjoner er en vanlig, multifaktoriell tilstand der visse livsstilsfaktorer kan identifisere individer som er risikoutsatt for slike skader. Tidlig diagnostikk og identifikasjon av individer med risiko er viktig for å kunne iverksette forebyggende tannhelsetiltak.